

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1343/2019
12.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зорка Ђоновић Малуцков адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, којег заступа Градско правобранилаштво, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 5303/18 од 10.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 12.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 5303/18 од 10.01.2019. године у ставу првом - алинеја друга и делу другог става изреке - у погледу одлуке о захтеву туженог за накнаду трошкова поступка по жалби, тако што се:

- **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П 2279/2018 од 02.10.2018. године у делу другог става изреке којим је утврђено да је тужилац одржајем стекао право својине на 959/2558 делова парцеле .., њива II класе у површин од 25 ари 58м² уписане у лист непокретности .. КО ..., што је тужени дужан признати и трпети да се тужилац на основу ове пресуде код Службе за катастар непокретности Нови Сад изврши упис права својине и у делу трећег става изреке - за трошкове поступка у износу од 15.000,00 динара;

- **ОДБИЈА** захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби у износу од 9.000,00 динара.

У преосталом делу ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 5303/18 од 10.01.2019. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да исплати тужиоцу трошкове поступка по ревизији у износу од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 2279/2018 од 02.10.2018. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је усвојен. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац АА из ... одржајем стекао право својине на парцели .., њива II класе у површини од 6 ари 59 м² и на 959/2558 делова парцеле .., њива II класе у површини од 25 ари 58 м², обе уписане у лист непокретности .. КО ..., што је тужени дужан признати и трпети да тужилац на основу ове пресуде код Службе за катастар непокретности у Новом Саду изврши упис права својине у своју корист. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да надокнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 30.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења. Ставом четвртим изреке, усвојен је захтев тужиоца за ослобађање од обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 5303/18 од 10.01.2019. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена и делимично одбијена а пресуда Основног суда у Новом Саду П 2279/18 од 02.10.2018. године потврђена у делу којим је у корист тужиоца утврђено право својине на парцели .. уписаној у лист непокретности .. КО ... и тужени обавезан да призна и трпи упис тог права у јавну евиденцију као и у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 15.000,00 динара (алинеја 1), и преиначена у преосталом делу одлуке о главном захтеву и трошковима поступка тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилац одржајем стекао право својине на 959/2558 делова парцеле .. уписане у лист непокретности .. КО ..., тужени обавезе да призна и трпи упис права својине у корист тужиоца код Службе за катастар непокретности као и да тужиоцу надокнади парничне трошкове у износу од још 15.000,00 динара (алинеја 2). Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова поступка по жалби исплати туженом 9.000,00 динара у року од 15 дана, док је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену - дела којим је преиначена првостепена пресуда и одлучено о трошковима поступка, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиочев отац (сада покојни ББ) током 1970. године купио је од продавца ВВ парцелу .. уписану у поседовни лист .. КО Продавац је означену парцелу наследио од своје мајке (уписане у наведени поседовни лист као поседника земљишта). Отац тужиоца је исплатио

продајну цену и ступио у посед. Предметна парцела се, након комасације извршене током 1987. године, састоји од више парцела или делова парцела, између осталог парцеле .. површине 6 ари 59 м² и парцеле .. површине 25 ари и 58 м². Ове парцеле сада су уписане у лист непокретности .. КО ... као остало грађевинско земљиште у јавној својини туженог, који је уписан и као држалац објеката изграђених без грађевинске дозволе. Тужиочев отац се од ступања у посед током 1970. године налазио у непрекидној и несметаној државини, а од његове смрти у државини се налази тужилац. Тужилац и његов сада покојни отац држе у поседу целу парцелу .. и део парцеле .. у површини од 9 ари 59 м², као једну функционалну целину - кућу са окућницом на адреси ... кућни број .., на којој тужилац има пребивалиште.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у делу којим је утврђено да је тужилац одржајем стекао право својине на 959/2558 делова парцеле .. КО ..., и у том делу одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, одржајем није могуће стећи право својине на идеалном делу непокретности јер је у суштини правног института одржаја фактичка власт на ствари која може постојати само на делу непокретности одређеном по мерама и границама (реалном делу). У супротном, по схватању другостепеног суда, ако би се тај део одредио у сразмери - у односу на целу непокретност, као идеални део, то би значило да би се на основу одржаја признало право сусвојине у идеалном делу (на свакој честици непокретности) иако њени поједини делови нису у фактичкој државини подносиоца тужбе.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се изјављеном ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Право сусвојине може се стећи одржајем јер Законом о основама својинскоправних односа то није искључено. Код утврђене чињенице да се тужилац и његов покојни отац налазе у државини дела парцеле .. КО ... у површини од 9 ари 59 м² дуже од времена предвиђеног чланом 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, основан је захтев за утврђење права сусвојине које се, сагласно одредби члана 13. наведеног закона, одређује сразмерно према целини - укупној површини означене парцеле од 25 ари 58 м². Тек по утврђењу права сусвојине тужиоца може се у ванпарничном поступку затражити и физичка деоба предметне парцеле, и ако је она могућа тужилац постати власник конкретне - реално опредељене непокретности, чија површина одговара његовом сувласничком уделу.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, преиначена је другостепена пресуда и одлучено као у првом ставу изреке - алинеја 1, одбијена жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у погледу дела одлуке о главној ствари и трошковима поступка.

Тужени није успео у поступку по жалби и зато нема право на накнаду трошкова тог поступка у смислу члана 153. став 1. ЗПП. Због тога је, на основу члана 416. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП преиначена одлука другостепеног

суда о захтеву туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка и одлучено као у првом ставу изреке - алинеја 2.

У преосталом делу ревизија тужиоца није основана јер је другостепени суд његов захтев за накнаду трошкова за састав одговора на жалбу одбио правилном применом члана 154. ЗПП. Из тог разлога је, на основу члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка по ревизији, садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. ЗПП и према успеху тужиоца у овом поступку обавезан тужени на исплату износа од 18.000,00 динара, одмереног применом важеће Адвокатске тарифе.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић